

Deca nisu dovoljno zreli da učestvuju u donošenju važnih odluka! NETAČNO.

Da li je neka odluka važna za samo dete znaćemo tek onda kada ga to pitamo. U životu svakog deteta i na svim uzrastima postoje stvari koje ga se direktno tiču i koje su za njega/nju važne. Mnogo je tema i sadržaja u porodici, školi, zajednici o kojima dete može i treba da bude saslušano, a njegovo/njeno mišljenje uvaženo. Ako se na pravilan način uzmu u obzir dečji stavovi i mišljenja i odluke koje se na njima zasnivaju biće vrednije i smislenije.

Nametanjem odgovornosti deci se narušava pravo na mirno i srećno detinjstvo! NETAČNO.

Stvaranje okolnosti u kojima deca imaju mogućnost da kažu, da deluju i da budu vrednovana, ne nosi samo po sebi negiranje detinjstva. Time što će imati veću kontrolu nad vlastitim životom, ne znači da će imati manje vremena za igru i više briga, već da će njegov razvoj biti potpuniji i bogatiji.

ISTINE I ZABLUDE O PRAVIMA DETETA

Deca imaju prava da rade šta hoće! NETAČNO.

Prava deteta ne znače apsolutnu slobodu činjenja. Učeci da ima prava dete uči da prava imaju svoja ograničenja, da ista ta prava pripadaju i drugima i da ostvarivanjem sopstvenih prava ne sme ugroziti druge u ostvarivanju njihovih prava.

Neka prava su važnija od drugih! NETAČNO.

Nema više, odnosno manje važnih prava, ne postoji hijerarhija prava. Reč je samo o tome da svako pravo u određenoj situaciji za pojedino dete može postati najznačajnije i da njegovo ostvarivanje/zaštita postaje prioritet.

Dajemo deci prava, a šta je sa njihovom odgovornošću? Neka pokažu da zaslužuju svoja prava! NETAČNO.

Kao prvo, ne dajemo mi deci prava i prava se ne zaslužuju, već im ona pripadaju samim rođenjem. Kao drugo, zalažući se za ostvarivanje sopstvenih prava, deca razvijaju osećaj odgovornosti i poštovanja prava drugih pojedinaca i grupa. Okruženje koje uvažava dete kao ličnost i partnera istovremeno znači i podsticaj za odgovorno delanje.

Više prava za decu – manje prava za odrasle! NETAČNO.

Smisao prava deteta nije zamena autoriteta ili anarhija, već stvaranje preduslova za ostvarivanje ljudskih prava svakog pojedinca bez obzira na uzrast. Poštovati prava deteta znači obezbediti život i razvoj u sigurnosti i zdravom okruženju koje podstiče ostvarivanje detetovih potencijala da bi dalo doprinos društvu i kao dete i kad odraste.

Najveće obaveze u ostvarivanju Konvencije o pravima deteta pripadaju roditeljima! NETAČNO.

Najveća odgovornost i obaveza je na državi. Uloga roditelja jeste od najvećeg značaja i država mora da poštuje pravo i odgovornost roditelja da usmeravaju svoje dete shodno njegovim mogućnostima. Istovremeno, država mora da pomogne roditeljima u ostvarivanju njihove odgovornosti tako što će obezbediti razvoj ustanova, kapaciteta i službi za zaštitu dece, i ostvariti materijalnu pomoć kada je to neophodno.

Biti DETE znači imati pravo:

- na život, opstanak i razvoj i zaštitu od svih oblika diskriminacije
- na uvažavanje najboljeg interesa i izražavanje mišljenja u svim stvarima i postupcima koji ga/je se tiču
- na obrazovanje koje doprinosi razvoju sposobnosti do njihovih krajnjih granica
- na najviši mogući standard zdravlja i zdravstvene zaštite, kao i socijalnu zaštitu i socijalno osiguranje
- da uživa pun i kvalitetan život u slučaju kada je mentalno i/ili fizički ometeno u razvoju
- na adekvatan životni standard koji odgovara njegovom/njenom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i socijalnom razvoju
- na ime, državljanstvo, da zna ko su mu/joj roditelji i pravo na njihovo zajedničko staranje
- na spajanje/kontakte sa roditeljima ukoliko su nastanjeni u različitim državama
- na odmor i slobodno vreme, igru, rekreaciju i učešće u kulturnom životu i umetnosti
- na posebnu zaštitu države ukoliko je lišeno roditeljskog staranja u obliku alternativnih oblika zbrinjavanja; na usvojenje unutar zemlje i van nje poštujući iste standarde
- na uživanje istih prava kao i druga deca, ukoliko je izbeglica
- na zaštitu od svih oblika zlostavljanja, zlostavljanja, iskorišćavanja i zanemarivanja, otmice, prodaje ili trgovine, uključujući zaštitu od dečjeg rada koje je štetno za njegov/njen razvoj
- na pristup odgovarajućim informacijama, da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta
- na zaštitu od mešanja u sopstvenu privatnost, na udruživanje i mirno okupljanje
- da uživa svoju kulturu, ispoveda svoju veru i koristi svoj jezik
- da država pruži pomoć njegovim/njenim roditeljima za podizanje deteta tako što će obezbediti razvoj ustanova, kapaciteta i službi za zaštitu dece
- na zabranu učešća u oružanim sukobima
- na pravičan postupak koji uvažava uzrast i dostojanstvo, ukoliko je osumnjičeno ili optuženo; na zaštitu od proizvoljnog lišavanja slobode, mučenja, izricanja smrtne kazne
- na psihički i fizički oporavak i socijalnu integraciju, ukoliko je bilo žrtva oružanih sukoba, mučenja, zanemarivanja, iskorišćavanja, zlostavljanja

Generalna skupština Ujedinjenih nacija usvojila je 20. novembra 1989. godine **Konvenciju o pravima deteta** kao prvi međunarodni ugovor koji se posebno i sveobuhvatno bavi decom. Ona predstavlja važan korak u procesu zaštite i unapređivanja položaja dece u svetu. Naša zemlja je zemlja ugovornica Konvencije o pravima deteta što znači da je Konvencija postala sastavni deo našeg zakonodavstva.

***Svako dete je pojedinac za sebe.
Svako dete je čovek.
Prava deteta su ljudska prava.
Današnja deca su sutrašnji odrasli.***

Šta treba da znate

- ako radite u:

prosveti, zdravstvu, pravosuđu, policiji, medijima, ustanovama socijalne zaštite, institucijama, privredi, kulturi, nevladinim organizacijama...

- ako ste:

narodni poslanik, član ili predsednik političke stranke, ministar, pomoćnik....

- ako ste:

roditelj, prijatelj, komšija, rođak....?

NAMA

JE

VAŽNO

Centar za prava deteta
Beograd

CENTAR ZA PRAVA DETETA
CRNE GORE

„NAŠA DJECA“

VERIŽANJE RODITELJA I DRUGIH OSOBA IZ OBLASTI SOCIJALNE
OPREMAJENJE I ZAŠTITA DECE

Zdravo da ste
Banja Luka

Save the Children
Norway

